1850. № 76.

DRENTSCHE COURANT.

Vrijdag, den 20 September.

Deze Courant kost in het ½ jaar *f* 1-60, buiten Assen vrachtvrij *f* 1-75; de advertentiën van 1-5 regels *f* 1 en voor iederen regel meer 15 cent bij elke plaatsing, behalve 35 cent zegelregt. — Boekaankondigingen 20 pct. rabat. — NB. Advertentiën voor de 1e bladz. kunnen Maandags en Donderdags uiterlijk tot 6, die voor de 4e bl. tot 10 ure 's avonds aangenomen worden.

De najaars-Vergadering der Provinciale Commissie van Onderwijs in Drenthe zal worden gehouden op dingsdag en woensdag den 8 en 9 October aanstaande. — Zij die zich dan willen laten examineren, behooren zich acht dagen te voren bij den Schoolopziener van hun district, met inzending der noodige bewijs-stukken aan te geven; terwijl zij zich op den eerstgenoemden dag, 's namiddags te vijf uur aan het Gijmnasium te Assen moeten laten vinden.

H. DOORENBOS, *Secretaris.*

Nederland.

18 *Sept.* Z.M. heeft bepaald, dat den 27 Oct. ek. buiten koers gesteld zullen zijn de stukken van 10 en 5 centen, naar de wet van 28 Sept. 1816 geslagen. Van maandag 7, tot en met zaturdag 26 Oct., alsmede nog op 28 en 29 Oct., zal gelegenheid tot inwisseling dier stukken gegeven worden. Tot de inwisseling zullen gebruikt worden zilveren munten, bij voorkeur (nieuwe) stukken van 10 en 5 cents, en voor zooveel noodig, ook andere zilveren pasmunt en standpenningen. Behalve bij de Nederl. Bank, zal de inwisseling plaats hebben bij de Arrondissements-Betaalmeesters.

— Z.M. heeft tot lid van het collegie van curatoren der Hoogeschool te Groningen benoemd den heer Mr. *B. Wichers*, Pres. van het provinciaal Geregtshof aldaar.

— De Hooge Raad heeft beslist, dat, om als tafel- en logeergast van eenen gequalificeerden jager te worden aangemerkt, het in geenen deele bij de jagtwet is voorgeschreven, dat de logeergast in eene *andere* gemeente woonachtig zij dan in die, waar de gequalificeerde gastheer woont; en het den strafregter niet vrijstaat, bij wege van wetduiding, eene meerdere uitbreiding aan de wet te geven. *(Ned.)*

— Het rijks-oorlog-stoomschip *Suriname*, thans te Hellevoetsluis liggend, zal den 1 Oct. de reis naar O.-Indie aanvaarden, ten einde den nieuwbenoemden Gouverneur-generaal derwaarts over te brengen. *(Id.)*

— Er is eene Commissie benoemd, om de algemeene voorwaarden, waarnaar de werken der Genie en van den Waterstaat worden uitgevoerd, naar de behoeften des tijds te wijzigen.

— Binnen weinige weken gaat H. M. de Koningin-moeder naar Buitenrust, nabij 's Hage. om aldaar den winter door te brengen. Hd. heeft weder voor drie jaren den rouw aangenomen over haar overleden gemaal. *(Zbl.)*

— Het Comité van Defensie heeft eene nieuwe organisatie der infanterie ontworpen, die zeer veel bijval vindt en ongetwijfeld tot uitvoering zal komen. Volgens dezelve zal het rijk in territoriale afdeelingen verdeeld worden; de indeelingen in divisien en brigades vervallen, het getal regimenten behouden blijven, doch de bataillons vijf compagnien en de depots twee compagnien bekomen; voorts zal een battaillon, onder de benaming van instructie bataillon, worden geformeerd, tot opleiding van militairen voor hoogere graden; terwijl de manschappen thans in de klasse van discipline, eene afzonderlijke strafcompagnie zullen uitmaken. Het aantal korporaals zou verminderd, dat der sergeanten daarentegen met eene tweede cathegorie vermeerderd worden, die iets minder soldij zullen genieten. Het kleedings- of reservefonds der officieren, dat thans met dat der manschappen gelijk staat, zal verhoogd worden. Eene reeds meermalen voorgestelde verandering in de kleeding en uitrusting der infanterie, heeft voor als nog minder kans van te slagen, dewijl daarmede hoogerzijds niet wordt ingestemd. *(Id.)*

— De correctionele regtbank te Amsterdam heeft dezer dagen een schipper schuldig verklaard aan poging om frauduleus zijne lading, bestaande o. a. uit ruim 22,000 pond geraffineerde suiker, hier te lande in te voeren. Behalve zes maanden gevangenis en verbeurdverklaring van schip en lading, te zamen geschat op eene waarde van meer dan *f* 14,000, zijn den schipper onderscheiden geldboeten opgelegd, te zamen *f* 81,000 bedragende. *(Ned.)*

— De *Toekomst* berigt dat de Commissie der Erven van wijlen Z. M. *Willem II* eenige deskundigen benoemd heeft, om de rekeningen en het werk na te zien van de door dien Vorst te 's Hage aangelegde gebouwen.

— Te Scheveningen zijn dit jaar 59 pinken ter steurharingvisscherij uitgerust, te Katwijk 38 en te Noorwijk 5.

— Onze *Staats-Courant* berigt het volgende uit Koningsbergen d.d. 6 Sept: „De oogst in Oost- en West-Pruissen en in Lithauen is over 't algemeen niet zoo rijk, maar van eene veel betere hoedanigheid dan in 1849. In handel en scheepvaart ging in de laatste vijf maanden veel om; vooral was het verkeer met Engeland en Nederland zeer levendig. De scheepsvrachten zijn gestegen."

— Volgens de *Geneeskundige Courant*, is in eene onlangs te Amsterdam gehoudene vergadering van het Hoofdbestuur der Nederl. Maatschappij tot bevordering der geneeskunst, eene commissie benoemd, bestaande uit de H.H. *F. C. Donders*, *J. P. Heije* en *G. E. V. Schneevoogt*, om op te stellen en persoonlijk aan den Minister van Binnenlandsche Zaken in te leveren een rekwest, waarbij met kracht zal worden aangedrongen op het spoedig invoeren van eene nieuwe geneeskundige staatsregeling, en op het alsnog bekend maken van den *geheelen* arbeid der geneeskundige staats-commissie.

— Den 16 j.l. heeft te Amsterdam in eene tapperij op den hoek der Botermarkt en Regulierdwarsstraat, te midden der kermisdrukte, een verschrikkelijk voorval plaats gehad. De ziek te bed liggende bewoner van dat wijnhuis heeft zich namelijk, in eene vlaag van ijlhoofdigheid, met een scherp geslepen mes zulk eene geduchte wonde in den hals toegebragt, dat hij in minder dan eene minuut den geest had gegeven. Ruim 30 jaren geleden heeft zich, mede in de tweede kermisweek, de bewoner van hetzelfde huis, op dezelfde wijze van het leven beroofd. *(Hand.)*

— De afsluitingswerken van het Zwolsche Diep, nabij Genemuiden, naauwelijks op den 8sten dezer maand gereed zijnde, bleken al spoedig niet aan het oogmerk en doel te hebben beantwoord, hetwelk de maatschappij zich hiermede had voorgesteld, daar de afsluitingsketen door een vaartuig op drie plaatsen is gebroken geworden, hetwelk, naar men zegt, ligt aan het gebezigde stafijzer. Is dit waar, dan is het onverantwoordelijk. Met gespannen verwachting ziet men de maatregelen te gemoet, welke er andermaal door de maatschappij zullen worden in het werk gesteld, ten einde zich van de rigtige opbrengst van den tol te verzekeren. Overigens staan de zaken der bekribbing vrij goed. Alleen gaat het aanwinnen der gronden in het Zwarte Water zeer langzaam; ook het jaagpad en over het geheel nog geen enkel gedeelte der kribwerken, is in voltooiden staat. De kribwerken zijn, door het wegslinken der tot grondslag gediend hebbende kraggen, wel 5 palm beneden de bepaalde hoogte verlaagd, zoodat het hoogst waarschijnlijk te voorzien is, dat, door de gedurige beweging van den golfslag en niet minder door den ijsgang des winters, het geheele werk wel steeds in eenen onvoltooiden toestand blijven zal, en de deelhebbers in deze kostbare onderneming welligt nimmer het tijdstip zullen beleven, dáár ter plaatse vetweiders te worden. Even ongunstig is het vooruitzigt der rente van de aandeelen, onder gedurige suppletie van het kapitaal, vermoedelijk 2 à 3 pCt. beneden pari. Onverminderd dit alles is de onderneming des heeren *van Diggelen* belangrijk en groot te noemen, en had een beteren uitslag verdiend. *(N. Rott. Ct.)*

— Volgens de *Gron. Ct.* zal *Wollschläger* met zijn paardespel en Dr. *Kahn* met zijn Anatomisch museum in deze week te Groningen arriveren, om aldaar gedurende de kermis en eene week daarna voorstellingen te geven.

— Aan het verslag van de Gedeputeerde Staten aan de Staten van Overijssel ontleenen wij het volgende: De

verveeningen zijn in den afgeloopenen jare in deze provincie over het algemeen gunstig geweest. Er is veel turf afgeleverd en bij den vroeg ingevallenen winter was er nog veel navraag. — De Dedemsvaart is goed onderhouden en bevindt zich in eenen gewenschten staat. Het plan van een daar te stellen kanaal van Coevorden naar de Dedemsvaart, even als de uitvoering der werken tot vereeniging van de Dededemsvaart met de Vecht bij Ane, blijven steeds wachten op de voorgenomene plannen van kanalisatie, waarmede dezelve in verband of daarvan afhankelijk kunnen zijn. Gedeputeerde Staten zijn met de besturen van de stad en het ambt Hardenberg in nadere en uitvoerige briefwisseling getreden, nopens een ontworpen kanaal van uit de Dedemsvaart naar Heemse. De uitslag daarvan is geweest, dat de bedoelde besturen hebben verklaard, dat hunne gemeenten tot de verwezenlijking van het ontwerp, geene geldelijke bijdragen kunnen doen. — De commissarissen voor de Overijsselsche Kanalisatie-Maatschappij hebben zich onmiddellijk na hunne benoeming bezig gehouden met het ontwerpen der statuten voor de te vestigen maatschappij en der punten, waarop de concessie zoude worden aangevraagd, en die aan de vennooten toegezonden, met oproeping tevens, om daarover in eene, op den 6 Junij te houdene algemeene vergadering te beraadslagen. Zulks heeft ook op dien dag plaats gevonden en zijn alstoen de bedoelde stukken vastgesteld, waarna dezelve dadelijk aan Zijne Majesteit den Koning zijn toegezonden. Die stukken, met de daaromtrent ingekomene bezwaarschriften, zijn nader in handen van Gedeputeerde Staten gesteld, met opgave van eenige punten, waaromtrent toelichting werd verlangd, en ten einde omtrent sommige derzelve den hoofd-ingenieur van den waterstaat en het dijksbestuur van Zalland te hooren. Aan een en ander is voldaan en alles behoorlijk geïnstruëerd teruggezonden. Gedeputeerde Staten hopen, dat nu weldra aan deze hoogst gewigtige aangelegenheid de gewenschte voortgang zal kunnen worden gegeven. — De werken ter verbetering van den handelsweg over het Zwolsche Diep, zijn voltooid. Door de stormen en ijsgang van den afgeloopenen winter is daaraan eenige schade veroorzaakt. Trouwens, zoodanige werken zijn daaraan altijd blootgesteld. De tolheffing op dat vaarwater heeft nog al aanleiding tot moeijelijkheden gegeven, waaruit zelfs eenige dadelijkheden zijn voortgevloeid, welke maatregelen van min wenschelijken aard hebben ten gevolge gehad. Intusschen vordert de eerbied voor de besluiten van hoogere bevoegde magt, dat alle eigendunkelijke of eigenregtelijke handelingen worden te keer gegaan, en, op voorstel van den raad van administratie van de maatschappij ter verbetering van het Zwolsche Diep, heeft het dan ook den Koning behaagd, te bepalen, dat de tolheffing zal plaats hebben aan het directiegebouw bij Genemuiden, en het vaarwater aldaar door eenen keten zal worden afgesloten, ten einde de tolheffing te verzekeren. Zoo noodig zal die maatregel, nog door eene andere krachtige worden ondersteund. Ondertusschen kan de schipperij verzekerd zijn, dat alvorens de proeftijd van twee jaren voor de tolheffing toegestaan wordt verlengd, hunne bezwaren in overweging zullen genomen en daarop naar billijkheid zal gelet worden.

— Den 16 dezer is het 2e Ned. letterkundig congres te Amsterdam geopend. Omstreeks 200 voorstanders der Ned. Letterkunde zoo uit Noord- als Zuid-Nederland waren opgekomen. De hoogleeraar *A. des Amorie van der Hoeven* opende het congres met een schitterende redevoering, nadat de leden door den heer Burgemeester *van Reenen* met eene sierlijke aanspraak waren verwelkomd. De hoogleeraar *David* van Leuven werd tot voorzitter, de heeren *Snellaert* van Gent en *Vreede* van Utrecht tot ondervoorzitters, en de heeren *Beets* van Heemstede en *van Duijse* van Gent tot secretarissen benoemd. Den 17 en 18 dezer heeft het congres deszelfs zittingen voortgezet; den 18 dezer is o. a. ingekomen een brief van den heer *Magnin*, Archivarius der Provincie Drenthe, houdende kennisgeving, dat hij belet is, het congres bij te wonen.

20 *Sept.* In het Hoofdkiesdistrict Onderdendam zijn tot leden van de Prov. Staten van Groningen gekozen de heeren *K. K. de Waard*, *W. L. Dijkhuis*, Mr. *A. Beckeringh*, *E. B. Bindervoet*, Mr. *A. J. van Roijen*, *H. W. Wierda*, *H. Aulfs*, *R. E. Torringa*, *G. Reinders*, *S. K. Noordhof* en *H. K. Welt*; in het Hoofdkiesdistrict Appingadam *H. J. Smid*, *J. Elema*, *P. Ticheluar*, *T. K. Land* en *J. J. Borst*; in het Hoofdkiesdistrict Winschoten Mr. *J. S. G. Koning*, Mr. *G. Diephuis*, *J. W. Kuper*, *S. P. van der Tuuk*, *H. L. Bouman*, *J. F. Zijlker*, *H. N. Addens*, *K. M. Brouwer*, Mr. *R. de Sitter*, *J. M. Meihuizen* en *J. G. Heeres*. *(P.G.C.)*

— Het Akademiefeest geeft nu reeds vrij wat drukte en levendigheid te Groningen. Alom ziet men toebereidselen maken tot eene algemeene versiering en verlichting dier stad; het feest belooft luisterlijk te zullen zijn, en indien het weder zoo gunstig blijft, als het zich nu laat aanzien, zal het aantal vreemdelingen, die onze stad gedurende de feestdagen komen bezoeken, zeker zeer groot zijn. *(Id.)*

— Te Groningen zal een zoetemelks-kalf geslagt worden, 6 maanden oud en wegende 544 halve Ned. pond.

Buitenland.

18 *Sept.* De President van de Fransche Republiek is in den avond van 12 dezer te Parijs terug gekomen. Een groot aantal leden van het genootschap *De tiende December*, meestal arbeidslieden, wachtte hem op en ontving hem met aanhoudend geschreeuw van *leve Napoleon;* terwijl zij een aantal personen, die niet met dien kreet instemden of *leve de Republiek* riepen, met vuist- en stokslagen mishandelden. De policie deed veel moeite om de al te driftige aanhangers van den President in toom te houden.

— De jongste berigten uit Kassel van 14 September melden, dat de staat van Zaken aldaar nog wenig veranderd is. Bij eene officiële aankondiging is aan het volk bekend gemaakt, dat de Keurvorst den zetel der regering naar het district Hanau, en het Generaal kommando der troepen naar Böckenheim heeft overgebragt. Generaal *Bauer*, door ongesteldheid verhinderd, was echter nog niet derwaarts vertrokken. Het permanente Comité uit de Stenden heeft thans ook tegen dien Opperbevelhebber bij het opperste Geregtshof eene aanklagte wegens constitutieschennis ingeleverd. Het antwoord op deze aanklagte is geweest, dat twee punten van beschuldiging voorloopig als ongenoegzaam zijn verworpen, maar de andere goedgekeurd, zoodat het proces tegen Generaal *Bauer* mede binnen korten tijd zal worden begonnen. Overigens heerschte voortdurend eene voorbeeldige rust door het geheele land. Wat den Keurvorst en zijne Ministers zelve betreft, zoo melden de berigten heden niet, waar hij zich eigentlijk bevindt. Zoo veel is zeker, dat hij Hanover verlaten heeft en elk oogenblik te Frankfort verwacht wordt. Reeds waren vele ekwipaadjen van den Keurvorst daar ter stede aangekomen Men gelooft, dat hij geruimen tijd in Frankfort zal verblijven en een der twee paleizen gaan bewonen, welke hij in die stad bezit. — Ten aanzien van den Minister *Hassenpflug* wordt gemeld, dat hij den 13 dezer te Rheda aangekomen en den volgenden dag te Keulen gearriveerd is, om naar Belgie de wijk te nemen. Daar hij door zijne reisgenooten herkend was, zoo was het aan elk station spoedig ruchtbaar, dat de *Hessen-Fluch* (de Hessenvloek) in den trein was, en overal gaf men teekenen van afkeuring. Toen om 3 ure de trein te Dusseldorf was aangekomen, stonden aldaar 2 dienstdoende gendarmen. Een reiziger, die onderweg den Minister scherp had opgenomen, sprak met een der gendarmen, waarop de Minister hem zeide: *„Mijnheer, waarom vervolgt gij mij?"* — „Ik vervolg u niet," was het aanwoord, ik verhaal aan dezen man de schanddaden van *Hassenpflug*." — *„Wanneer ik het nu zelf was?"* — „Zoo zal deze man weten wat hem te doen staat." De gendarme verzocht nu den Minister om zijne bewijzen, waarop deze zijne papieren vertoonde. Toen de gedarme dezelve las, kwam er eene stem uit het volk: „Laat hij u niet foppen; de pas kan wel valsch zijn; hij is een vervalscher van papieren." (Bij vonnis is hij daarvoor veroordeeld.) Hij werd verzocht den gendarme in de stad te volgen. Daar de trein voortging, is de Minister met extra-post naar Langenfeld vertrokken, om aldaar den Keurvorst op te wachten.

— In Sleeswijk Holstein zijn de vijandelijke legers tot rust gekomen, zonder dat de decisieve veldslag, welke men verwacht had, heeft plaats gehad. Het schijnt, dat de Denen daartoe op dit oogenblik niet genegen zijn. Na de gevechten van 11 en 12 September hebben de legers weder hunne vorige stelling ingenomen. Het verlies der Sleeswijk-Holsteiners aan dooden en gekwetsten wordt op ongeveer 150 begroot.

— Men spreekt te Londen veel van een *stoomploeg*, waarmede lord *Willoughby d'Eresby* dezer dagen zeer gunstig uitgevallen proeven genomen heeft op zijn landgoed Grimsthorpe, in het graafschap Lincoln. Hij heeft zich niet alleen bepaald tot het ondernemen van deze eerste, vrij kostbare proef, maar ook anderen in de gelegenheid gesteld, om zich er van te bedienen, doordien hij er uitvoerige teekeningen en beschrijvingen van in het licht heeft gegeven. Het werktuig bestaat uit een locomotief van 26 paardenkracht, wegende 3½ ton, die langs gemakkelijke verplaatsbare sporen over het veld loopt, terwijl aan beide zijden ploegen uitsteken, welke een vierkant vormen met de sporen, en beurtelings terugtrekken en vooruitkomen. Ieder dezer ploegen bestaat uit vier gewone en vier ondergronds-ploegen. Het werktuig wordt bestuurd door een man, staande op een vlak, dat er mede voortbeweegt. Als de ploegen aan de eene zijde vooruitkomen en den grond omwerken, trekken die aan de andere zijden zich terug, ten einde te beginnen zoodra de andere hare voren voltooid hebben. Wanneer zulks geschied is, wordt de locomotief eenige voeten voortgereden, om het werk te vervolgen. Deze stoomploeg kan in den tijd van een uur eene lengte van vijf mijlen bewerken. Lord *Willoughby* verzekert, dat de machine het

werk kan verrigten van 16 gewone ploegen, bestuurd door even zoo vele menschen en getrokken door 32 paarden. De machine vereischt de hulp van 8 man en van een paard, om water aan te brengen, zoodat er eene besparing van 8 man en 31 paarden uit zou voortvloeijen. Hier moet men tegen over stellen, dat zij oorspronkelijk p.st. 450 à p.st. 500 kost en dagelijks 5 sh. (*f* 3) steenkolen noodig heeft.

— Volgens een besluit van de Kanselarij van het Heilige Office of inquisitie van Ancona, is het aan de Israëlitische familiën van die stad verboden, om Christen dochteren, beneden den leeftijd van 35 jaren, in derzelver dienst te nemen, en Christen mannen onder dien van 25 jaren.

— Uit de Provincie Posen zal dezer dagen aan de koningin *Victoria* een eigenaardig geschenk worden gezonden. Het is het vlies van een ram van bijzondere schoonheid, dat Graaf *Lipski*, bekend wegens zijne schapenfokkerij, der Koningin aanbiedt als blijk zijner erkentelijkheid voor de bescherming, aan de uitgeweken Polen verleend. Op de glazen deksel der doos staat in vier talen de genealogie geschreven van den ram *Consul I*, wiens vlies daarin besloten is.

— De Albanij-Expres meldt, dat eene vrouw te Little-Falls op 22 Julij gelukkig is bevallen van 5 kinderen, allen jongetjes, en dat het geheele gezelschap welvarende was. Hij laat er bij volgen: *verbetere dit die kan.* (*G.C.*)

19 *Sept.* De Keurvorst van Hessen is in den avond van 15 dezer te Frankfort aangekomen, terwijl eenige uren later de minister *Hassenflug* aldaar is gearriveerd. Mag men de loopende geruchten gelooven, dan zoude Graaf *Thun* op nieuw aan den Keurvorst ondersteuning door Oostenrijksche en Beijersche militairen hebben toegezegd, indien het volk tot daden van geweld mogt overslaan. De Hessische regering zou van haren kant besloten hebben tot het uiterste vol te houden. Des namiddags is de Keurvorst naar Hanau vertrokken, waar hij voorloopig zal verblijven. De ministeriën worden naar Bockenheim verplaatst.

— De door de HH *Smith* en *Ellis*, nabij Lymne, in het Engelsche graafschap Kent, gedane opgravingen ter plaatse waar Romeinsche ruïnen bestaan, brengen bij voortduring belangwekkende voorwerpen aan het daglicht. Tot dus ver had men slechts twee woningen ontbloot, maar thans is men aan eene geheele stad gekomen, genaamd Portus Romanus, die weldra zal te voorschijn treden uit het stof, waaronder zij verscheidene eeuwen is bedolven geweest. Een groot gebouw, hetwelk voor een openbaar gesticht wordt gehouden, is gedeeltelijk opgegraven.

— Te Londen is de gewigtigste gebeurtenis van deze week en welligt van dit jaar het vertrek van het eerste schip met landverhuizers van de zoogenaamde *Canterburij-Instelling*. Meer dan 600 personen, en daaronder zelfs zoonen van Pairs, leden van de aanzienlijkste geslachten des lands, lieden van allerlei beroepen en bedrijven, geestelijken, advocaten, kooplieden, handwerkslieden en landbouwers, verlieten op vier fraaije schepen voor altijd het vaderland. Maar deze afdeeling is nog maar de voorhoede van een veel grooter aantal aanzienlijke, rijke en welgestelde huisgezinnen, die in de nieuwste wereld, op Nieuw-Zeeland, het oude en, naar vele Britten oordeelen, verouderde Engeland op nieuw hopen op te bouwen. Nog nimmer is sedert dien tijd toen de Grieken hunne overtollige jongelingschap met de oude Goden en gewoonten naar de kusten der Barbaren inscheepten, eene zoo stelselmatige proeve van Kolonisatie, als de onderhavige, gedaan.

— De luchtreiziger *Poitevin* zal te Parijs eerlang weder opstijgen, en dan gezeten zijn op een struisvogel. Spottenderwijze merkt een dagblad op, dat de overgang van struisvogel tot eend (*canard*) niet groot is.

Assen, 20 September.

— Men verneemt, dat de Heeren Jhr. *R. A. van Echten van Holthe*, Mr. *H. J. Kijmmell*, Mr. *W. L. Ionckens* en *J. Caspers* de benoeming tot leden der Provinciale Staten hebben aangenomen.

— Door de Arr. Regtbank te Assen zijn den 18 dezer veroordeeld: *J. R. B.*, ook wel *J. S.* genaamd, landbouwer te Havelte, wegens het toebrengen van slagen, tot gevangenisstraf van 14 dagen en *f* 8 boete; *M. K.*, koopman te Emmen, wegens hetzelfde feit, tot gevangenisstraf van 1 maand en *f* 8 boete; *J. A. M*, *E. L.*, en *E. A. E.*, arbeiders te Hoogeveen, mede wegens hetzelfde feit, ieder tot gevangenisstraf van 14 dagen en *f* 8 boete; en *B. P.*, smidsknecht te Beilen, wegens het uittrekken en omverwerpen van eene planken omheining, tot eene boete van *f* 10.

— In de laatste *Prov. Gron. Ct.* komt een berigt voor, dat dezer dagen aan den voerman *R. Roelfsema* te Assen concessie zou verleend zijn tot het aanleggen van een postwagendienst voor passagiers en pakgoederen tusschen Assen en Veendam v.v., en dat met deze dienst eerlang een aanvang zou worden gemaakt. — Wij kunnen dit berigt tegenspreken; *Roelfsema* heeft wel concessie aangevraagd, dezelve is echter nog niet verleend, zoodat er ook nog van het aanvangen der dienst geene sprake kan zijn.

— Bij de Christ. Afg. gemeente alhier is tot herder en leeraar beroepen de heer *E. Brijtsma*, thans wonende te ten Boer, Provincie Groningen.

— Van 7 tot 14 dezer zijn te Veenhuizen bijgekomen 7 lijders aan de roodvonkziekte, hersteld 3, overleden 2, in behandeling gebleven 19.

— In den nacht van 16 op 17 dezer is uit zeker weiland, gelegen aan den straatweg tusschen Zuidlaren en de Punt, gestolen een aan den landbouwer *P. van Dijk* toebehoorend zwart-ruinpaard, oud 12 à 13 jaren, nog vrij goed in staat, doch hebbende een gebrek aan het linkeroog.

— Gedurende de maand Julij hebben 318 schepen de geheel een 32 een gedeelte der Drentsche Hoofdvaart bevaren, terwijl er 661¼ dagwerken turf zijn afgevoerd —. Gedurende de maand Augustus hebben 220 de geheele en 49 schepen een gedeelte der gezegde vaart bevaren en zijn er 488¾ dagwerken turf afgescheept.

— Ten aanzien van den oogst in dit gewest verneemt men het volgende: *Rogge*. De opbrengst van de rogge moet over het geheel genomen geacht worden meer dan een derde minder te bedragen dan een gewoon verbouw. Op enkele plaatsen hebben hagelslag en nachtvorsten veel schade aan dezelve toegebragt, en aldaar is de oogst grootendeels mislukt; ook is de hoeveelheid stroo almede gering, zoodat de uitkomsten van dit voornaamste gewas zeer ongunstig zijn. — *Boekweit*. Op enkele plaatsen heeft de *zandboekweit* door de nachtvorsten zoo zeer geleden, dat men dezelve op nieuw heeft moeten zaaijen. Op andere plaatsen heeft dit teeder gewas daarvan in mindere mate nadeel ondervonden, terwijl op sommige plaatsen hetzelve door de nachtvorsten weinig of niet is getroffen, doch ook daar is het verbouw niet voordeelig, zoodat over het algemeen het verbouw der zandboekweit zeer ongunstig is. — De *Veenboekweit* heeft door de nachtvorsten minder geleden en is vrij goed bijgekomen. Men verwacht, zoo de oogst gunstig mag afloopen, van dit gewas een gewoon verbouw. — *Haver*. De vroeg gezaaide haver, reeds geoogst zijnde, is goed uitgevallen; de latere is minder geslaagd en heeft door de stormen in Augustus veel geleden. — *Garst*. De zomergarst is veelal slecht bij gekomen; wintergarst wordt er niet verbouwd. — De *Zomer-oliezaden*, welke thans ingezameld worden, zijn naar wensch geslaagd. — *Aardappelen*. Het loof der aardappelen is wederom met gelijke vlekken als vroeger bezet geweest en buitengewoon vroeg verstorven. Ook de knol is op sommige plaatsen door een gelijk bederf als in vorige jaren aangedaan, terwijl men op andere plaatsen, inzonderheid aan de roode aardappelen, daarvan niets bespeurd; doch over het algemeen is het vooruitzigt op den oogst ongunstig. — *Graslanden en staat van het hooi*. Ten gevolge van het koude voorjaar was het in den voorzomer met de weide en hooilanden en ook inzonderheid met die, welke gewoonlijk bemest worden, niet gewenscht gesteld, hebbende beide geene gewone hoeveelheid aan weide noch aan hooi gegeven. Met de *hooilanden*, welke veelal niet bemest worden, was het hier en daar beter gesteld, alhoewel daarvan ook geene voldoende hoeveelheid hooi gewonnen is. Over het geheel is de hooibouw ten aanzien der hoeveelheid slecht uitgevallen, latende dezelve echter met betrekking tot de hoedanigheid veelal niets te wenschen over.

— Naar wij vernemen zijn bij de den 16 dezer plaats gehad hebbende herstemming voor leden van de Provinciale Staten in het Hoofdkiesdistrict Groningen gekozen de heeren *U. G. Schilthuis*, *H. Beekhuis Damsté*, *K. Mesdag*, Jhr. Mr. *H. J. Trip*, Mr. *A. Modderman* en Mr. *L. B. Loman*.

* *Coevorden*, 17 *Sept.* Op den 10 dezer stonden te Osnabruck voor de regtbank van gezworenen teregt zekere *V. C.* en echtgenoote, beschuldigd van voor achttien jaren hunne woning in brand te hebben gestoken, en mede de hevige brand van voorleden jaar, ter plaatse hunner inwoning (Hazelunne) te hebben gesticht. De laatste brand zoude door de vrouw alleen zijn gesticht, gedurende dat de man op reis naar Oldenzaal (Overijssel) was, om zijn familie te bezoeken. Zes en dertig getuigen zouden in deze zaak gehoord worden, waaronder eene voormalige dienstmaagd een hoofdgetuige is. De beschuldiging van de brandstichting voor achttien jaren rust op tafel-zilver, hetwelk men toen voorgaf versmolten te zijn, door de brandassurantie is vergoed, en later is bewezen, nog aanwezig en vermoedelijk vóór den brand geborgen te zijn.

* Bij het berigt van het overlijden van der Markies *de Thouars* vergisten wij ons in den stand der arme vrouw, welke Z.E.H.G. gedurende zijne ziekte verpleegde. Zij is geene weduwe maar ten tweedenmale gehouwd, en wel met een kleermaker, die, wat zijn kost betreft, geen dandij zou voldoen. Wij hadden gehoopt, dat de belangelooze opoffering dier armen zou worden vergoed; dit

niet geschied zijnde, koesteren wij den wensch, dat de geëerde Redactie van dit blad de goedheid moge hebben, eenige liefdegaven ter tegemoetkoming voor die behoeftige menschenvrienden in te zamelen. (*)

(*) Zoo men iets tot dat liefdadig doel zou willen afzonderen, zijn wij zeer bereid dit in ontvang te nemen, en aan de arme menschen over te maken. *(Red.)*

* *Havelte* 18 *Sept.* 't Volgende ongelukkig voorval moet dingsdag ll. nabij Steenwijk gebeurd zijn. Een man, vrouw en broeder wilden de Meppeler kermis bezoeken. Door eenig toeval kwamen de paarden op hol, met dat ongelukkig gevolg, dat de man bijna oogenblikkelijk stierf, de vrouw onder andere kneuzingen een oog uit 't hoofd verloor en de broeder een rib stuk had.

* *Meppel*, 19 *Sept.* In de vergadering van den Raad dezer stad van den 13 dezer zijn de uitgebragte stemmen door de stemgeregtigden ter vervulling der buitengewone vacatures in het kiezers Collegie opgenomen en is daarbij gebleken, dat tot leden van genoemd collegie benoemd zijn de heeren: *A. Gomarus*, *N. A. Blom en Jb. de Jonge Jr.*

* Op de jaarmarkt van dingsdag ll. zijn alhier ter markt aangebragt 194 guste koeijen, 326 melkkoeijen, 80 stuks jongvee, een stier, benevens 850 paarden en 215 veulens; verscheiden vreemde kooplieden waren ter markt aanwezig.

Men verzoekt van ons de plaatsing van het onderstaande:

Knoeijerij bij de Verkiezingen.

In Drenthe is het woord *knoeijerij* weinig genoemd: wij mogen er uit besluiten, dat er *de zaak niet bestond*.

Moeten wij arme Drenthen dat nu nog leeren? Ja, kiezers, men wil 't ons leeren, zelfs in 't openbaar!

Men heeft de stoutheid gehad, zich te Smilde openlijk te vereenigen, eene vergadering te houden tot voorbereiding van het kieswerk, en Candidaten te stemmen. Toen de herstemmingslijst de namen van vele dier Candidaten bleek te bevatten, heeft die vroegere vereeniging zich naauwer aaneengesloten tot bevordering der keuze van die Candidaten, hoewel daaronder *namen* voorkomen in de regeringszalen van Drenthe *geheel onbekend*.

En ook voor die nieuwe vereeniging schaamt men zich niet in het openbaar uit te komen.

Gruwelijke knoeijerij! *Openbare schennis van de Oude Drentsche goede trouw!*

't Is wel niet ongewoon, daar ik woon, en ligt ook, daar gij woont, dat men in 't geniep mij en u, die niet op de hoogte staan, om den gemoedsadel en den omvang van bekwaamheden, die er vereischt worden, om in het Provinciaal Staten Collegie zitting te hebben, te beoordeelen, — 't is niet ongewoon, zeg ik, dat men u of mij waarschuwt voor den een of ander Candidaat, door ons in 't oor te fluisteren: *'t is geen Drenth*, *'t is een opmaker*, *een gevaarlijk mensch*, *een nieuwlichter*, *iemand wiens zaken slecht staan*, en dergelijke welgemeende opmerkingen meer — maar, *dat* kan er door, *dat* is oud gebruik, *daar* kan geen mensch tegen hebben, *dat is geen knoeijen!* Was dat waar, dan hadden ook onze vaders al geknoeid of zich laten beknoeijen, dan zouden er knoeijers zijn onder ons, die wij dusverre als *brave*, het belang van Drenthe niet *hun eigen*belang zoekende vaderlanders hadden leeren kennen! Dat *is zoo niet*, dat *kan zoo niet zijn!* Maar nu die openbare knoeijers, hoe dient men hen te behandelen? *Met verachting*, dat spreekt van zelf, — ik zeg u, kiezers, ik vinde geene woorden om mijne verontwaardiging lucht te geven. En het gaat u zeker als mij. — *Die openbaarheid* van den invloed, dien die knoeijers uitoefenen, is echter nog in mijn oog hun *ergste* misdrijf. Zij wapenen zich daardoor met den *schijn van eerlijkheid!* Maar laat er u niet door misleiden!

Straft die stoute knoeijers, door GEEN HUNNER CANDIDATEN TE STEMMEN! Dat zal hun leeren voorzigtiger te zijn voor het vervolg, die onbeschaamden, die (men zegt het elkander in het oor) durven twijfelen aan de waarde van de instellingen, waaronder Drenthe dusver zoo gelukkig is geweest, waaronder zooveel Drentsche geslachten hebben gebloeid *tot meerderen roem van Drenthe*.

Stemt uwe oude mannen, vraagt als van ouds naar de namen en familie betrekkingen van hen, die u zullen regeren, dat zijn de beste waarborgen, *dat* gij echte voorstanders van Drenthe's belangen hebben zult! *Bekwaamheid*, *vlijt*, *goede trouw*, 't zijn mooije woorden, kiezers! maar wij weten, wat wij daarvan denken moeten, *klanken* zijn het, anders niet!

Gaat voort op den ouden weg, frisch weg voort op den ouden weg, 't is voor u de weg ten leven! *weg met de nieuwlichters!* *Een Kiezer.*

Correspondentie.

Wij hebben een stuk uit *A* ontvangen, waarin de wensch der ingezetenen van Annerveensche Kanaal wordt medegedeeld, dat in die plaats zich spoedig weder een geneeskundige moge nederzetten, daar de heer Med. Doct. *J. Veenhoven* voornemens is van standplaats te veranderen.

Erratum.

Wij haasten ons eene schrijffout te herstellen, welke wij in ons vorig no. hebben begaan, waar wij gezegd hebben, dat *Wachtum* behoorde tot de gemeente *Oosterhesselen*; dit moet zijn *Dalen*.

»Verkooping op de HAVEZATAE OOSTERBROEK, onder Eelde, op zaturdag **21** September **1850**, des voormiddags te **10** ure, van **12 uitmuntende** vroegmelke, tijdige en guste **Koeijen**, een **Trek-os**, **25** stuks Vriesche en Geldersche **Schapen** en **Lammeren**, waaronder **vette** Weeren. H. H. VAN LIER.

OVERIJSSELSCHE

ONDERLINGE BRAND-WAARBORG-MAATSCHAPPIJ

VOOR

GEBOUWEN,

gevestigd te Zwolle, onder Bestuur van den Heer B. J. VAN SONSBEECK, als *Directeur*,

EN

de Heeren Mr. W. H. ROIJER, Rijks Advocaat, Mr. J. A. SANDBERG en J. A. Baron VAN FRIDAGH, leden der Gedeputeerde Staten van Overijssel, als *Commissarissen*.

De ondergeteekende AGENT van genoemde Maatschappij te Assen brengt bij deze ter kennis van de Deelgenooten, dat op den 26 Julij j.l. door den Heer Directeur, ingevolge art. 41 des Reglements, rekening en verantwoording van deszelfs beheer over het met ultimo Junij jongstleden afgeloopen Maatschappelijk jaar is gedaan, welke rekening en verantwoording naar behooren door Heeren Commissarissen is opgenomen en goedgekeurd, en dat de bijdragen wegens geledene brandschade over het nu afgeloopen Maatschappelijk Jaar, bedragen voor de 1e *Afdeeling* $\frac{1}{20}$ percent, voor de 2e *Afdeeling* $1\frac{1}{4}$ percent, voor de 3e *Afdeeling* $\frac{1}{16}$ percent, voor de 4e *Afdeeling* geene bijdrage.

Ten overvloede zij voorts herinnerd, ten behoeve van de zoodanigen, die voor alle ongelukkige kansen verlangen verzekerd te zijn, dat de Directie bereid is, tegen eene vaste premie van de deelgenooten over te nemen derzelver aandeel in alle mogelijke brandschaden, en wel voor de eerste Afdeeling tegen 50 cent, voor de 2e Afdeeling tegen *f* 1, voor de derde Afdeeling tegen *f* 2 en voor de 4e Afdeeling tegen *f* 3 van elke *f* 1000, namelijk voor de gewone klassen in elke Afdeeling, en voor de overige klassen met eene evenredige verhooging.

Voorts wordt ter kennis van Deelhebberen gebragt, dat *suppletie en administratie-kosten* te zamen, over 20 jaren (van af het nieuwe Reglement dato 1 Julij 1830 tot ultimo Junij 1850), van ieder *f* 1000 verwaarborging gemiddeld hebben bedragen, 1e Afdeeling 71 cents, 2e Afdeeling *f* 1.36, 3e Afdeeling *f* 1.43⁵ en 4e Afdeeling *f* 1.81 's jaars.

Assen, *De Agent voornoemd*,
den 30 *Julij* 1850. Mr. L. OLDENHUIS GRATAMA.

LOTERIJ, 1. — 3. lijst: n. 11109 *f* 20,000; n. 4077 *f* 5000; n. 19612 *f* 2500; n. 753 *f* 1250; n. 3031, 3421, 12985, 14891, 9091, 14156; 2857, 16160, 4510, en 17226 ieder *f* 1000; n. 2521, 13859, 16891, 851, 11905, 1106, 6740, 11039, 12561, 14922 elk *f* 400; n. 15356, 142, 404, 2000, 3655, 15346, 17612, 5345, 6455, 8690 ieder *f* 200.

Coevorden, 16 *Sept.* Rogge *f* 5.25. Boekweit *f* 4.50. Boter ned. pond *f* 0.50. Zetting: 6 p. roggebrood *f* 0.44.

Hoogeveen, 17 *Sept.* Rogge *f* 5.50. Boekweit *f* 5.00 Haver *f* 2.50. Boter n. pond *f* 0.50. Honig n. pond *f* „ . „

Ter markt aangeb.: 22 mudden rogge; 19 m. boekweit; 15 m. haver; 332 p. boter; 0 p. honig. Zetting: 6 p. roggeb. *f* 0.44.

Assen, 19 *Sept.* Rogge *f* 6.00 a *f* 5.50. Boekweit *f* 5.50 a *f* 5.00. Aardapp. *f* 1.25 a *f* 1.00. Boter n.p. *f* 0.55 a *f* 0.50. Stroo 100 n. p. *f* 2.50.

Aantal: 320 mud Rogge; 72 mud Boekweit; 80 mud Aardapp.; 400 n. pond Boter; 0 n. pond Hooi; 2000 n. pond Stroo; 70 Wagens. Zetting: 6 p. roggebrood *f* 0.43.

Groningen, 17 *Sept.* Tarwe *f* 7.50 a *f* 6.80. Rogge *f* „ . „; nieuwe *f* 5.05 a *f* 5.65 Boekweit, zand *f* 4.45 a *f* 5.20, veen *f* 4.45 a *f* „ . „ Garst *f* 4.30 a *f* 3.75, nieuwe zomer *f* 3.90 a *f* 4.00, knobbe *f* 4.30 a *f* 4.50. Dikke haver *f* 2.30 a *f* 3.10 Voerhaver *f* 2.30 a *f* 2.60. Paardeboonen *f* 4.25 a *f* 5.25 Koolzaad *f* 8.50 a *f* 10.75. Gort grove *f* 6.25 a *f* 7.00, parel 100 ned. pond. *f* 9.50 a *f* 10.50. Boter $\frac{1}{8}$ ton *f* „ a *f* „.

Amsterdam, 18 *Sept.* Werk. Sch. $2\frac{1}{2}$ pct. $57\frac{7}{16}$ a $57\frac{1}{2}$; dito 3 pct $68\frac{3}{8}$ a $68\frac{1}{2}$; Werk. Sch. 4 pct $89\frac{3}{8}$ a $89\frac{1}{2}$.

Te *Assen*, bij VAN GORCUM & COMP., Provinciale Drukkers.